

ที่ ปน ๐๐๒๓.๓/ว ๑๓๐๗

ถึง สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นอำเภอ ทุกอำเภอ องค์การบริหารส่วนจังหวัดปัตตานี
และสำนักงานเทศบาลเมือง ทุกแห่ง

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจากกรมอนามัยว่า จากการติดตามผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ พบว่า มีระบบประปาหมู่บ้านหลายแห่งพัฒนากระบวนการผลิตจนสามารถผลิตน้ำประปาได้ตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย แต่ยังมีได้ดำเนินการขอรับการรับรอง ซึ่งการรับรองคุณภาพดังกล่าวนับเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้ กรมอนามัยในฐานะหน่วยงานที่มีการกิจด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการจัดการน้ำบริโภคครัวเรือนให้ได้มาตรฐานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG6) จึงได้จัดทำแนวทางการขอรับรองคุณภาพ “น้ำประปาหมู่บ้านสะอาด” และ “น้ำประปาดื่มได้” เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการยื่นขอการรับรอง

จังหวัดปัตตานีพิจารณาแล้ว เพื่อส่งเสริมและขับเคลื่อนการขอรับรองคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านสะอาดและน้ำประปาดื่มได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอแจ้งประชาสัมพันธ์ส่งเสริมและขับเคลื่อนการขอรับรองคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านสะอาดและน้ำประปาดื่มได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบและพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นสามารถศึกษาเกณฑ์การขอรับรอง “น้ำประปาดื่มได้” สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นได้ตามคู่มือหลักเกณฑ์และมาตรฐานคุณภาพระบบประปาหมู่บ้านขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และยื่นขอรับรองคุณภาพน้ำประปา โดยสามารถประสานกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่เพื่อนำส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตามหนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๐.๔/ว ๑๔๕๒ ลงวันที่ ๒๓ มีนาคม ๒๕๖๙ ท้ายหนังสือฉบับนี้ และสามารถดาวน์โหลดได้ทางเว็บไซต์สำนักงานท้องถิ่นจังหวัดปัตตานี www.pattanilocal.go.th หัวข้อ “หนังสือราชการ”

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐-๗๓๓๓-๖๐๔๔ ต่อ ๑๐๕

ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ Saraban_ptn@dla.go.th

☐ ผ.บ.ท.
☐ อ.บ.ท.
☒ ส.บ.ท.
☐ อ.บ.ท.
☐ อ.บ.ท.
☐ อ.บ.ท.
☐ อ.บ.ท.

ทศพร

ส.บ.ท. ปี ๒๕๖๒
วันที่ ๒๕ มี.ค. ๒๕๖๒
เลขที่ ๑๐๑๑

ที่ มท ๐๘๑๐.๔/๑๕๕๒

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๓ มีนาคม ๒๕๖๒

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมและขับเคลื่อนการขอรับรองคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านสะอาด และน้ำประปาดื่มได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมอนามัย ที่ สธ ๐๙๐๘.๐๔/๑๕๓๓

ลงวันที่ ๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๒

จำนวน ๑ ฉบับ

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้รับแจ้งจาก กรมอนามัยว่าจากการติดตามผลการดำเนินงาน ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ พบว่ามีระบบประปาหมู่บ้านหลายแห่งพัฒนากระบวนการผลิตจนสามารถผลิตน้ำประปาได้ตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย ได้ยังมีได้ดำเนินการขอรับรองการรับรอง ซึ่งการรับรองคุณภาพดังกล่าว นับเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ทั้งนี้กรมอนามัยในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการจัดการน้ำบริโภคครัวเรือนให้ได้มาตรฐานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG6) จึงได้จัดทำแนวทางการขอรับรองคุณภาพ “น้ำประปาหมู่บ้านสะอาด” และ “น้ำประปาดื่มได้” เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการยื่นขอการรับรอง

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อให้การประชาสัมพันธ์ส่งเสริมและขับเคลื่อนการขอรับรองคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านสะอาดและน้ำประปาดื่มได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นไปด้วยความเรียบร้อย จึงขอความร่วมมือจังหวัดประชาสัมพันธ์ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ทราบรายละเอียดปรากฏตาม QR Code ท้ายหนังสือฉบับนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายศิริพันธ์ ศรีกงพลี)

รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
กลุ่มงานส่งเสริมการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน
โทร. ๐-๒๒๕๔-๙๐๐๐ ต่อ ๔๑๑๖
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นางธนิดา ปิณขยชญ์

ที่ สธ ๐๙๐๘.๐๔/๑๔๓๓

กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
ถนนติวานนท์ จังหวัดนนทบุรี ๑๑๐๐๐

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ประชาสัมพันธ์ส่งเสริมและขับเคลื่อนการขอรับรองคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านสะอาด
และน้ำประปาดื่มได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นได้ดำเนินการขับเคลื่อนน้ำดื่มสะอาดบริการประชาชน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ปรับปรุงและพัฒนาประสิทธิภาพระบบประปาหมู่บ้านให้สะอาด ได้รับการรับรองคุณภาพตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๙ ได้กำหนดเป้าหมายการดำเนินงานจำนวน ๘๗๘ แห่ง หรืออำเภอละ ๑ แห่ง เพื่อเป็นต้นแบบในระดับจังหวัด จากการติดตามผลการดำเนินงานตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ พบว่ามีระบบประปาหมู่บ้านหลายแห่ง พัฒนาระบบการผลิตจนสามารถผลิตน้ำประปาได้ตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย แต่ยังมีได้ดำเนินการขอรับการรับรอง ซึ่งการรับรองคุณภาพดังกล่าวนับเป็นกลไกสำคัญในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ตลอดจนเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจแก่เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานที่มีความตั้งใจในการผลิตน้ำสะอาดบริการประชาชน ทั้งนี้ กรมอนามัยในฐานะหน่วยงานที่มีภารกิจด้านการส่งเสริมสุขภาพและอนามัยสิ่งแวดล้อม มุ่งเน้นการจัดการน้ำบริโภคครัวเรือนให้ได้มาตรฐานตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDG6) จึงได้จัดทำแนวทางการขอรับรองคุณภาพ “น้ำประปาหมู่บ้านสะอาด” และ “น้ำประปาดื่มได้” เพื่อให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นใช้เป็นแนวทางในการยื่นขอการรับรอง

กรมอนามัย ขอความอนุเคราะห์ท่านประชาสัมพันธ์ส่งเสริมและขับเคลื่อนการขอรับรองคุณภาพน้ำประปาหมู่บ้านสะอาดและน้ำประปาดื่มได้ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในกำกับดูแลที่พัฒนากระบวนการผลิตจนสามารถผลิตน้ำประปาได้ตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาดื่มได้ กรมอนามัย และดำเนินการยื่นขอรับรองคุณภาพน้ำประปา โดยสามารถประสานงานกับสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดในพื้นที่เพื่อนำส่งเอกสารและหลักฐานที่เกี่ยวข้อง รายละเอียดตาม QR Code ที่ปรากฏท้ายหนังสือนี้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ดังกล่าวด้วย จะเป็นพระคุณ

ขอแสดงความนับถือ

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น

เลขรับ..... 1677

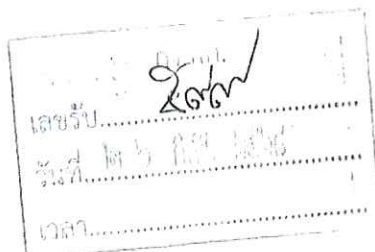
วันที่ 26 ก.พ. 2569

เวลา 14:35

(นายณเรศฤทธิ์ ชัดระสีมา)

รองอธิบดีกรมอนามัย ปฏิบัติราชการแทน

อธิบดีกรมอนามัย

สำนักสุขาภิบาลอาหารและน้ำ

โทรศัพท์ ๐ ๒๕๙๐ ๔๘๕๐

โทรสาร ๐ ๒๕๙๐ ๔๑๘๘

แนวทางการขอรับรอง

เกณฑ์การขอรับรอง “น้ำประปาดื่มได้” สำหรับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

โดย กรมอนามัย

ระบบประปาหมู่บ้าน

เป็นระบบประปาที่มีขนาดเล็ก ให้บริการในพื้นที่ 1 - 4 หมู่บ้าน ประชาชนหรือผู้ใช้ในพื้นที่ไม่เกิน 5,000 คน ซึ่งอาจจะมีการบริหารจัดการโดยเทศบาลตำบล องค์การบริหารส่วนตำบล คณะกรรมการบริหารกิจการประปาหมู่บ้าน

1. การขอรับรอง รายใหม่

การสุ่มเก็บตัวอย่างน้ำ

ระบบผลิตน้ำประปาขนาดเล็ก

- ผู้ใช้น้ำไม่เกิน 5,000 คน
- ผู้ใช้น้ำ 5,001 - 10,000 คน
- ผู้ใช้น้ำ 10,001 - 15,000 คน
- ผู้ใช้น้ำ 15,001 - 20,000 คน

ครั้งที่ 1

ต้นท่อ - ปลายท่อ

- 1-1
- 1-2
- 1-3
- 1-4

ครั้งที่ 2

ต้นท่อ - ปลายท่อ

- 1-1
- 1-2
- 1-3
- 1-4

ระบบผลิตน้ำประปาขนาดกลาง

- ผู้ใช้น้ำไม่เกิน 20,001 - 25,000 คน

1-5

1-5

ระบบผลิตน้ำประปาขนาดใหญ่

- ผู้ใช้น้ำไม่เกิน 25,001 - 50,000 คน

1-10

1-10

ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ

ณ ห้องปฏิบัติการกรมอนามัย หรือที่กรมอนามัยแนะนำ ตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาที่ได้ กรมอนามัย พ.ศ. 2563

ความถี่การเก็บตัวอย่าง
สุ่มเก็บ 2 ครั้ง ต้องเป็นจุดเดียวกัน
ห่างกันไม่เกิน 1-3 เดือน
(นับจากวันที่เก็บตัวอย่างน้ำ)

ผลการตรวจ
ทั้ง 2 ครั้ง ต้อง
“ผ่านเกณฑ์”
ทุกพารามิเตอร์

กรณี ผลตรวจ ไม่ผ่านเกณฑ์
(ครั้งใด 1 หรือ 2 ครั้ง)
ผู้ผลิตน้ำประปาต้องปรับปรุงระบบตามข้อแนะนำและ
คำวิจารณ์ และส่งตรวจซ้ำใน 1 (หนึ่ง) เดือน (ถ้าเป็น
เฉพาะพารามิเตอร์ที่ไม่ผ่าน) ณ ห้องปฏิบัติการ

หากผลตรวจ “ข้ามเกณฑ์” ไม่ผ่านเกณฑ์
มากกว่า 2 พารามิเตอร์ ขึ้นไป
ต้องเริ่มกระบวนการส่งตรวจใหม่ทั้งหมด
(ไม่สามารถส่งตรวจซ้ำได้)
กระบวนการทั้งหมด ต้องดำเนินการให้เสร็จสิ้น
ภายใน 6 เดือน นับตั้งแต่เริ่มเก็บตัวอย่างครั้งที่ 1

เอกสารประกอบการยื่นขอรับรอง:

- ผลการทดสอบคุณภาพน้ำ 2 ครั้ง
- หนังสือรับรองห้องปฏิบัติการ
(เช่น ผ่านการรับรอง ISO/IEC17025)
- แผนที่จุดเก็บตัวอย่างน้ำ
- ภาพถ่ายขณะปฏิบัติงาน

อายุการรับรอง 2 ปี

หมายเหตุ:
อปท. ต้องดำเนินการบันทึกภาพถ่ายระหว่างสุ่มเก็บ และบรรจุตัวอย่างน้ำ โดยภาพถ่ายต้อง
ปรากฏเจ้าหน้าที่สาธารณสุขผู้เก็บ (ศอ. / สอ. / สอ. / สว.สอ.) เป็นองค์ประกอบในภาพ

2. การรักษาสภาพการรับรอง

(ต้องดำเนินการทุกปีระหว่างการรักษารับรอง ยกเว้นปีที่ขึ้นต่ออายุรับรอง)

เฝ้าระวังรายสัปดาห์

สุ่มเก็บตัวอย่างน้ำที่ จุดปลายท่อ อย่างน้อย 2 จุด
ทุกสัปดาห์ โดยตรวจวัด “คลอรีนอิสระคงเหลือ”
(เขียนสุ่มเก็บจนครบทุกจุดปลายท่อใกล้สุดจากระบบผลิตน้ำ)

0.2 - 0.5
มก./ลิตร

ตรวจสอบประจำปี

เก็บตัวอย่างน้ำ (จุดต้นท่อและปลายท่อ) จุดเดียวกับครั้งแรก
ที่ขอรับรอง ส่งตรวจทางห้องปฏิบัติการ อย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

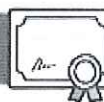

เอกสารประกอบการยื่นขอรับรอง:

- สรุปผลการเฝ้าระวังคลอรีนอิสระคงเหลือ
ที่สุ่มเฝ้าระวังทั้งหมดในปีนั้น (จำนวน 12 เดือน)
- ผลการทดสอบคุณภาพน้ำทางห้องปฏิบัติการ
(ต้นท่อ-ปลายท่อ) จำนวน 1 ครั้ง/ปี

3. การต่ออายุรับรอง

ทดสอบคุณภาพน้ำ

เก็บตัวอย่างน้ำ (จุดต้นท่อและปลายท่อ)
จุดเดียวกับครั้งแรก ที่ขอรับรอง ส่งตรวจ
ทางห้องปฏิบัติการ จำนวน 1 ครั้ง

ณ ห้องปฏิบัติการกรมอนามัย หรือที่กรมอนามัยแนะนำ
ตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาที่ได้ กรมอนามัย พ.ศ. 2563

การสุ่มเก็บตัวอย่างสามารถดำเนินการได้
ก่อนและหลังวันหมดอายุรับรอง ไม่เกิน 3 เดือน

ช่วงเวลาการยื่นเรื่อง

สามารถยื่นก่อนหมดอายุ 3 เดือน
หรือหลังหมดอายุ 3 เดือน

เอกสารประกอบการยื่นขอรับรอง:

- สำเนาเกียรติบัตรการรับรองเดิม
- สำเนาผลการรักษาสภาพการรับรอง
- ผลการทดสอบคุณภาพน้ำ 1 ครั้ง
- หนังสือรับรองห้องปฏิบัติการ
(เช่น ผ่านการรับรอง ISO/IEC17025)
- ภาพถ่ายขณะปฏิบัติงาน

ข้อควรระวัง

หากไม่ยื่นการขอต่ออายุ
ภายใน 6 เดือนหลังหมดอายุ
ต้องเริ่มกระบวนการขอรับรองใหม่

รวบรวมเอกสารและยื่นขอรับรอง

หน่วยผลิตน้ำประปา รวบรวม
เอกสารหลักฐาน ถึง สสจ. ในพื้นที่
จากนั้น สสจ. ทำหนังสือส่งต่อ
ถึง ศูนย์อนามัย เพื่อขอรับรอง

หลักการ 3C

หัวใจระบบผลิตน้ำประปาหมู่บ้านสะอาด

Clear : เคลียร์ ระบบประปาให้สะอาด

ทำความสะอาดโรงผลิต
โรงเรือน บริเวณโดยรอบ
(หลักการ 5ส.)

ต้องผ่านเกณฑ์ประเมิน
ระบบประปาหมู่บ้านระดับ “ดี” ขึ้นไป

Clean : คลีน น้ำให้ใสสะอาด

- ✓ ไม่ขุ่น ไม่มีสี ไม่มีเชื้อโรค
- ✓ เก็บตัวอย่างน้ำประปา (ต้นท่อ) ทางห้องปฏิบัติการ และ ผ่านเกณฑ์ครบทั้ง 21 พารามิเตอร์

Chlorine : ฆ่าเชื้อโรคด้วยคลอรีน

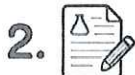
- ✓ มีคลอรีนอิสระคงเหลือที่บ้านผู้ใช้ น้ำ 0.2-0.5 มก./ล.
- ✓ ตรวจสอบ เดือนละ 1 ครั้ง ติดต่อกันอย่างน้อย 6 เดือน

เอกสารประกอบการขอรับรอง

1. ผลประเมินคุณภาพระบบประปา (ระดับ “ดี” ขึ้นไป)

2. ใบรายงานผลตรวจคุณภาพน้ำ (ผ่านเกณฑ์กรมอนามัย)

3. ผลตรวจคลอรีนทั้งหมด (ปลายท่อ ย้อนหลัง 6 เดือน)

4. ภาพถ่าย (ขณะตรวจสอบคุณภาพน้ำ)

5 ขั้นตอนสู่การรับรอง

“ระบบผลิตน้ำประปาหมู่บ้านสะอาด”

ขั้นตอนที่ 1 : ประเมินคุณภาพระบบประปา

ประเมินคุณภาพตาม
แบบประเมินคุณภาพ
ระบบประปาหมู่บ้าน
ผลประเมินระบบประปา
ต้องได้ระดับ “ดี” ขึ้นไป

ขั้นตอนที่ 2 : พัฒนาศักยภาพบุคลากร

คัดเลือกแกนนำชุมชนร่วมเป็น
อาสาสมัครเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ

เพื่อตรวจวัดคลอรีนอิสระคงเหลือ
ในน้ำประปาด้วยชุดทดสอบอย่างง่าย

ขั้นตอนที่ 3 : ส่งตรวจคุณภาพน้ำ (ต้นท่อ)

เก็บตัวอย่างน้ำจาก ระบบผลิตน้ำ (ต้นท่อ)
ส่งตรวจ ณ ห้องปฏิบัติการกรมอนามัย หรือที่กรมอนามัยแนะนำ
ตามเกณฑ์คุณภาพน้ำประปาที่ได้ กรมอนามัย พ.ศ. 2563

กรณีผลตรวจไม่ผ่านเกณฑ์
ต้องปรับปรุงตามข้อเสนอแนะทางวิชาการ
และ ส่งตรวจย้อนใหม่ได้เพียง 1 ครั้ง
(เฉพาะพารามิเตอร์ที่ไม่ผ่านเท่านั้น)
ณ ห้องปฏิบัติการเดิม

หากผลตรวจ “ผ่านเกณฑ์”
ไม่ผ่านเกณฑ์ พารามิเตอร์ 2 พารามิเตอร์ ขึ้นไป
ต้องยื่นขอรับการรับรองใหม่ทั้งหมด
(ไม่สามารถส่งตรวจย้อนใหม่ได้)

ขั้นตอนที่ 4 : ตรวจวัดคลอรีน (ปลายท่อ)

ตรวจวัดคลอรีนอิสระคงเหลือ จุดปลายท่อ
ณ บ้านผู้ใช้ น้ำ (ไม่ผ่านถึงสายกรองน้ำ) หมู่บ้านละ 1 จุด

ค่าอยู่ในช่วง 0.2 - 0.5 มก./ล.
อย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง
ติดต่อกันอย่างน้อย 6 เดือน

ขั้นตอนที่ 5 : รวบรวมเอกสารและยื่นขอรับรอง

รวบรวมเอกสารหลักฐาน
และยื่นขอเกียรติบัตรรับรอง
ผ่านศูนย์อนามัยในพื้นที่

หมายเหตุ:

ภาพถ่ายระหว่างสุ่มเก็บ และบรรจุตัวอย่างน้ำ
ต้องปรากฏเจ้าหน้าที่สาธารณสุขลงระดับพื้นที่
(ศูนย์อนามัย / สสอ. / สสจ. / สว.สต. / อสม.)
เป็นองค์ประกอบในภาพ